

Informatienotitie Veiligheidsregio Hollands Midden**1. Algemeen**

Onderwerp:	Beleidsuitgangspunten WK 2014	Opgesteld door:	A. Ponjee, politie eenheid Den Haag
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	27 maart 2014
Agendapunt:	A.14	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	H. Lenferink / T. Bruinsma (DB) N. Bogers / R. Bitter (VD)	Status:	Informatief
Vervoltraject besluitvorming:	n.v.t.	Datum:	n.v.t.

2. Toelichting

Van 12 juni tot en met 13 juli 2014 vindt het Wereldkampioenschap voetbal plaats in Brazilië. Vanzelfsprekend is de handhaving van de openbare orde en veiligheid een lokale verantwoordelijkheid, waarvoor de maatregelen in de lokale driehoek en/of het districtscollege worden vastgesteld. Dat neemt niet weg dat, vergelijkbaar met de maatregelen voor de jaarwisseling, uit het oogpunt van afstemming en coördinatie de behoefte bestaat om vooraf met het gezag op het niveau van de politie-eenheid Den Haag (uniforme) afspraken te maken over de (beleids)kaders in relatie tot de handhaving van de openbare orde rond het WK. Indien mogelijk moeten onbedoelde verplaatsingseffecten ten gevolge van een verschillend handavingsregime in gemeenten, worden voorkomen. Daarnaast is de capaciteit van de politie beperkt en dient tijdig inzichtelijk te zijn, waar sprake is van eventuele risicolocaties met de daaraan inherente (extra) politie-inzet.

Om die reden zal aan het Regionaal Bestuurlijk Overleg van 3 april 2014, het overleg van alle burgemeesters in de politie-eenheid Den Haag, worden gevraagd in te stemmen met bijgaande brief met beleidsuitgangspunten.

Voor de Veiligheidsregio Hollands Midden wijkt deze werkwijze af van de gebruikelijke werkwijze in het opzicht dat hulpdiensten normaal gesproken afstemmen over de beleidsuitgangspunten, waarna die namens de veiligheidsregio Hollands Midden (op briefpapier van de VRHM) worden aangeboden aan de lokale driehoek c.q. districtscolleges. Vanwege de komst van de Nationale Politie zullen alle werkwijzen, procedures etc worden geharmoniseerd. Dat is echter nog niet het geval en alhoewel getracht wordt de partners zo min mogelijk te belasten met de reorganisatie, is de nu gevolgde werkwijze het gevolg van het feit dat in de voormalige regio Haaglanden op een andere manier wordt gewerkt. Dat neemt niet weg dat de inhoud van de voorgestelde beleidsuitgangspunten niet afwijkt van bijvoorbeeld de beleidsuitgangspunten EK 2012.

3. Implementatie en communicatie

De brief wordt aan het RBO van 3 april aangeboden ter besluitvorming.

4. Bijlagen

Brief 'Beleidsuitgangspunten WK 2014'.

5. Historie besluitvorming

Dagelijks Bestuur: 27 februari 2014 ingestemd;

Veiligheidsdirectie: 10 februari 2014 ingestemd.

A.14 Bijlage

Behandeld door Martijn Reeser
Functie Beleidsadviseur
Postadres Postbus 264
2501 CG Den Haag
Bezoekadres Burgemeester Patijnlaan 35
2585 BG Den Haag
Telefoon 070 - 424 43 92
E-mail martijn.reeser@haaglanden.politie.nl

Ons kenmerk
Uw kenmerk

In afschrift aan
Datum 13-03-2014
Bijlage(n) 0
Pagina 1

De leden van het Regionaal Bestuurlijk Overleg
Eenheid Den Haag

&

De leden van de Algemeen Besturen van de
Veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden

- C O N C E P T -

Onderwerp Beleidsuitgangspunten WK 2014 – “Oranje Thuis Situatie”

Geachte leden,

Van 12 juni tot en met 13 juli 2014 vindt het Wereldkampioenschap voetbal plaats in Brazilië. Om bij te dragen aan een goed verloop van het WK 2014 en ter voorkoming van mogelijke openbare orde incidenten is het van belang dat we ons tijdig prepareren op maatregelen ter voorkoming van verstoringen van de openbare orde en rechtsorde. Zoals gebruikelijk is het zaak in dit kader als gemeente, OM en politie gezamenlijk op te trekken, in nauwe samspraak met de Veiligheidsregio's. In het verleden hebben de wedstrijden van het Nederlands elftal tijdens een WK of EK immers in meer of mindere mate voor ongeregelheden gezorgd op verschillende locaties binnen de regio.

Vanzelfsprekend is de handhaving van de openbare orde en veiligheid een lokale verantwoordelijkheid, waarvoor de maatregelen in de lokale driehoek en/of het districtscollege worden vastgesteld. In de aanloop naar en tijdens het WK zal de politie de lokale driehoeken en/of districtscolleges (waar nodig) van informatie voorzien om het beleid te kunnen bepalen en strategische beslissingen te kunnen nemen. Ten behoeve van de voorbereiding heeft de Politie Eenheid Den Haag een SGB0 (Staf Grootschalige en Bijzonder Optreden) ingesteld.

Vergelijkbaar met de maatregelen voor de jaarwisseling, bestaat uit oogpunt van afstemming en coördinatie de behoefte om vooraf met het gezag op eenheidsniveau voor zover aan de orde (uniforme) afspraken te maken over de (beleids)kaders in relatie tot de handhaving van de openbare orde rond het WK. De lokale invulling kan vervolgens in de vorm van maatwerk een lokale uitwerking krijgen. Immers, indien mogelijk moet voorkomen worden dat sprake is van onbedoelde verplaatsingseffecten omdat in gemeentes een verschillend handavingsregime heerst. Maar daarnaast is de capaciteit van de politie beperkt en dient tijdig inzichtelijk te zijn, waar sprake is van eventuele risicolocaties met de daaraan inherente (extra) politie-inzet. Daarom verzoek ik u in te stemmen met onderstaande algemene beleidsuitgangspunten bij de voorbereiding van het WK 2014 als vertrekpunt voor de maatregelen op lokaal niveau. Daarbij vraag ik, mede vanuit het oogpunt van tijdige voorbereiding, uw nadrukkelijke aandacht voor het beleid t.a.v. het al dan niet toestaan van (grote) schermen in de publieke ruimte.

De onderstaande beleidsuitgangspunten zijn in lijn met de uitgangspunten zoals deze in algemene zin bij (grootschalige) evenementen worden gehanteerd en gebaseerd op ervaringen uit het verleden, in het bijzonder ten aanzien van de “Oranje Thuis Situatie” bij voetbaltoernooien als het EK en WK.

Vorbereiding WK 2014

Voor een goed verloop van de “Oranje Thuis Situatie” binnen de eenheid Den Haag tijdens het WK 2014 is een tijdige gezamenlijke voorbereiding van gemeente, politie, andere hulpdiensten en overige partners van groot belang. Ik wijs in dat kader op de ervaringen die in de afgelopen jaren

zijn opgedaan met tal van vergelijkbare evenementen, zoals bijvoorbeeld eerdere voetbaltoernooien (WK's en EK's), de aanpak van de jaarwisseling en Koninginnedag. De voorbereiding van dergelijke gebeurtenissen kenmerkt zich op veel locaties door proactieve maatregelen in het belang van de handhaving van de openbare orde en veiligheid, zoals regulering met behulp van (door de wijk of buurt) georganiseerde en vergunde feesten en evenementen. Ik herinner er daarbij aan dat in het verleden goede resultaten zijn geboekt met bijvoorbeeld het zo vroeg mogelijk in beeld krijgen van mogelijke “hotspots” en het toepassen van bestuurlijke maatregelen als de Overlastwet (wet MBVEO). Maar ook is van belang om rekening te houden met de samenloop van evenementen met wedstrijden tijdens het WK.

Algemene beleidsuitgangspunten

Uitgangspunt is vanzelfsprekend dat het WK 2014 binnen de eenheid Den Haag en eventueel daaraan gerelateerde evenementen en demonstraties een feestelijk en ordelijk verloop hebben.

- Organisatoren van WK 2014 gerelateerde evenementen (maar ook van evenementen die niet zozeer gerelateerd zijn aan maar wel tijdens het WK 2014 worden gehouden) zullen in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor een ordelijk verloop van het evenement. Organisatoren zullen in eerste aanleg op deze verantwoordelijkheid worden aangesproken teneinde ongewenste situaties te voorkomen.
- De politie Eenheid Den Haag voorziet daarnaast in zodanige maatregelen dat de openbare orde en rechtsorde binnen de eenheid gedurende het WK 2014 en met name voor, tijdens en na de (door het Nederlands elftal gespeelde) wedstrijden niet in gevaar komt.
- Het politieoptreden is gericht op het voorkomen en beteugelen van ongeregelheden voor, tijdens en na de wedstrijden van het WK 2014 (met name tijdens wedstrijden van het Nederlandse elftal).
- Mochten zich ongeregelheden voordoen, dan is het beleid erop gericht zoveel mogelijk aanhoudingen te verrichten.

Vanuit bovengenoemde beleidsuitgangspunten is het beleid van de politie Eenheid Den Haag gericht op:

- het voorkomen van wanordelijkheden en
- het optreden bij strafbare feiten.

Voorstel tolerantiegrenzen

Naar aanleiding van de geformuleerde beleidsuitgangspunten stel ik u voor om de volgende tolerantiegrenzen vast te stellen, waarbij de politie optreedt als er sprake is van:

- blokkades van doorgaande routes en vitale knooppunten, openbare gebouwen en/of diplomatieke vestigingen;
- direct gevaar voor personen of goederen;
- het door aard, omvang of tijdsduur van de actie op onaanvaardbare wijze schade toebrengen aan derden, zowel materieel als immaterieel;
- het gooien van brandbommen, stenen, hout, verf etc.;
- hinderen van hulpverlenende diensten;
- het niet voldoen aan bevel of vordering van de politie;
- strafbare feiten waarop voorlopige hechtenis is toegelaten;
- overtredingen ter zake van de Wet Wapens en Munitie;
- aanzetten tot geweld tegen personen of goederen;
- bedreiging via woord of afbeelding op spandoeken, posters e.d. (“dood aan...”);
- maatschappelijk onaanvaardbare zaken zoals:
 - discriminatoire uitlatingen, - geschriften of – afbeeldingen;
 - belediging;
 - racistische leuzen.

- meevoeren van voorwerpen die plegen te worden gebruikt of geschikt zijn om te worden gebruikt bij wanordelijkheden, zoals een ketting, knuppel, beschermende middelen, helm / bivakmuts en of andere vormen van gezichtsbedekking.

Geweldsaanwending & fasering politieoptreden

Evenals bij evenementen, demonstraties en grote manifestaties wordt ook rondom het WK 2014 uitgegaan van een gefaseerd en proportioneel politieoptreden. In geval van mogelijke wanordelijkheden of demonstraties begint het politieoptreden in de vorm van begeleiding door politiepersoneel gekleed in dagelijks tenue. Indien wanordelijkheden aanhouden, dan wel grootschalig worden, kan de mobiele eenheid (al dan niet in de vorm van flex-ME) optreden. Indien mogelijk in eerste instantie in vriendelijk ME-tenue en in laatste instantie in volledig ME-tenue. De politie zal altijd proberen personen te blijven aanspreken op hun gedrag. Steeds wordt getracht weer terug te keren naar een ‘normale’ situatie.

De noodzaak van het optreden van de politie dient afgewogen te worden tegen het effect op de openbare orde ervan. Het politieoptreden kan eventueel tijdelijk worden uitgesteld indien gevaar voor escalatie aanwezig is of indien door optreden de veiligheid van personeel of derden gevaar loopt. Het politieoptreden dient zoveel mogelijk een de-escalerend karakter te dragen.

De politie zal vooraf contact zoeken met de burgemeester voor het verkrijgen van toestemming voor mogelijk politieoptreden van de mobiele eenheid. Indien vooraf geen mogelijkheid meer is om toestemming te verkrijgen, zal zo spoedig mogelijk na de ME-inzet met de burgemeester contact worden gezocht door de Algemeen Commandant of een lid van de eenheidsleiding.

Het beleid is erop gericht in een zo vroeg mogelijk stadium te komen tot isolering en aanhouding van ordeverstoorders. Het isoleren van (mogelijke) ordeverstoorders vindt plaats door een aantal politiemensen in de directe nabijheid van de groep te posteren (blauw verven). Als dit door omstandigheden niet of niet voldoende mogelijk is, zal ernaar gestreefd worden ordeverstoorders van bepaalde plaatsen te verwijderen of te verspreiden. Er wordt naar gestreefd om aanhoudingen zoveel mogelijk te laten plaatsvinden op een daartoe het meest geschikt geacht moment.

In het geval ‘riot-control’ aanhoudingen tot gevolg heeft, vinden deze als gebruikelijk plaats onder gezag van de (Hoofd)Officier van Justitie.

De aanwending van geweld dient zo mogelijk voorafgegaan te worden door een waarschuwing. Indien het een groep personen betreft waartegen zo nodig met geweld zal worden opgetreden, dient op luide en niet mis te verstane wijze driemaal te worden gewaarschuwd en wel met de tekst: “Hier spreekt de politie, verwijdt u, of geweld zal worden gebruikt”. Zoveel mogelijk dienen de sommaties tijdens de actie herhaald te worden om met name nieuwsgierigen te wijzen op de risico’s die zij lopen als men zich binnen het actiegebied blijft ophouden.

Geweld tegen medewerkers met een publieke taak

Agressie en/of geweld tegen werknemers met een publieke taak, waaronder de hulpverleners als politie, brandweer en ambulancepersoneel, evenals bij functionarissen van andere diensten die een publieke functie uitoefenen wordt niet getolereerd. Beleid van het Openbaar Ministerie is dat een verhoogde (verdubbelde) straf wordt geëist. Geweldzaken tegen hulpverleners komen in principe in aanmerking voor (super)snelrecht. Overigens moet het daarbij voor de betrokken hulpverlener wel mogelijk zijn om zich te kunnen voegen (indienen van een schadeclaim in het strafproces).

Schermenbeleid

Al enige jaren is in toenemende mate een ontwikkeling zichtbaar ten aanzien van het plaatsen van mega-schermen/tv-screens door evenementenorganisatoren, horeca-ondernemers, sportverenigingen, buurtverenigingen, etc. Denk hierbij aan schermen in de openbare ruimte als

bijvoorbeeld aan de gevel of op een terras, al dan niet in combinatie met buitentaps en verruimde sluitingstijden. Dergelijke schermen hebben doorgaans een grote aantrekkingskracht. Andere negatieve aspecten betreffen o.m. de risico's als gevolg van overcrowding, overmatig gebruik van (al dan niet zelf meegenomen) alcohol, vermenging van risicogroepen, ongewenste aanzuigwerking en vermenging met het autoverkeer. Deze effecten zijn moeilijker te beteugelen indien in een gemeente op meerdere locaties schermen worden geplaatst.

Het is in formele zin aan de gemeente om te bepalen of, wanneer en op welke wijze dergelijke (al dan niet grote) schermen worden toegestaan. Gelet evenwel op de genoemde risico's en in lijn met bij het EK 2012 gegeven advies van het ministerie van V&J, verdient het aanbeveling zoveel mogelijk eenduidigheid te betrachten binnen de eenheid en – zo schermen worden toegestaan – daarvoor een aantal uniforme randvoorwaarden ten aanzien van de toepassing van schermen, in de (semi-) publieke ruimte vast te stellen. Daarbij zou ik, in lijn met de afspraken in Haaglanden en Hollands Midden die golden voor het EK 2012, een onderscheid willen maken tussen schermen die binnen de reguliere exploitatie vallen van een horeca-onderneming en schermen in de (semi-) openbare ruimte.

Binnen gerichte schermen

Onder naar binnen gerichte schermen worden één of meer schermen verstaan, die door horeca-exploitanten binnen hun bedrijf (inclusief terras) worden geplaatst om naar het voetbal te kunnen kijken. Mits deze schermen niet of nauwelijks vanuit de openbare weg zichtbaar zijn, stel ik als beleidslijn voor om dit te laten vallen binnen de normale bedrijfsvoering van de exploitant, waarvoor geen nadere (evenementen) vergunning wordt vereist.

Schermen in de openbare ruimte

Ten aanzien van schermen die in de (semi-) openbare ruimte worden geplaatst of die door de plaatsbepaling in combinatie met de grootte van het scherm als doel en/of gevolg hebben dat ook bezoekers buiten het terras worden bereikt, bepleit ik terughoudendheid. Zo deze worden toegestaan stel ik u voor om schermen uitsluitend toe te staan op grond van een tijdig aangevraagde (en vanzelfsprekend verleende) evenementenvergunning. Dergelijke schermen vallen immers buiten de reguliere bedrijfsvoering van een horeca-exploitant.

Bij het verlenen van een evenementenvergunning voor het plaatsen van één of meer schermen zijn de volgende voorwaarden t.a.v. de veiligheid en volksgezondheid nadrukkelijk van belang, naast de reguliere eisen die bij vergunningen gesteld worden:

- Dat de vergunning tijdig is aangevraagd, voorzien is van een goede risico-analyse en dat politie, brandweer en GHOR hier een advies over hebben kunnen geven;
- Dat constructies/schermen en kabels in de openbare ruimte de hulpdiensten niet kunnen belemmeren in geval van calamiteiten;
- Dat er geen vermenging met autoverkeer op en rondom de locatie mogelijk is, met extra aandacht voor de situatie na de wedstrijd;
- Dat de locatie bij onvoorziene omstandigheden zonder grote ordeproblemen kan worden afgesloten of ontruimd;
- Dat eisen gesteld kunnen worden aan met name de toegangscontrole, de maximale capaciteit, de gedragsregels, (particulier) toezicht, eerste hulp, voldoende nooduitgangen en sanitaire voorzieningen;
- Dat indien een vergunning voor het plaatsen van schermen bij meer wedstrijden wordt afgegeven, direct na iedere wedstrijd telkens wordt geëvalueerd en alleen op grond van een positieve evaluatie de vergunning wordt verlengd/herhaald;
- Dat uitgangspunt is bij het verlenen van een vergunning dat voor het evenement met scherm geen substantiële extra politiecapaciteit benodigd is. Dit in verband met de forse inzet die van de politie in deze periode al zal worden gevraagd, naast de reguliere werkzaamheden en reeds vergunde andere evenementen.

Ook als aan de bovenstaande voorwaarden wordt voldaan, draagt het plaatsen van (grote) schermen in de openbare ruimte een zeker risico in zich voor de openbare orde. Daarom verdient het in algemene zin aanbeveling om terughoudendheid te betrachten bij het toestaan daarvan, zeker in de eerste ronde (poulefase) van het WK 2014. Voor wat betreft de afweging omtrent het al dan niet toestaan van grote schermen in het (semi)publieke domein, zijn uiteraard de specifieke situatie rond de beoogde locatie alsmede de te treffen voorzieningen van belang. Het ligt daarom in de rede hierover in het lokale driehoeksoverleg of districtscollege een expliciete afweging te maken. Overweging om een scherm toe te staan zou moeten zijn, dat naar de overtuiging van de driehoek een dergelijk scherm daadwerkelijk een bijdrage levert aan een vermindering van het risico op ordeverstoringen en daarmee van de druk op de politiecapaciteit. Overigens zou, zoals gesteld, bij het toestaan van een scherm in alle gevallen randvoorwaarde moeten zijn dat dit in een infrastructuur wordt geplaatst die door een organisatie zelf goed kan worden beveiligd.

Wellicht ten overvloede herinner ik u eraan dat ervaringen uit het verleden hebben aangetoond dat wedstrijden van met name het Nederlands elftal leiden tot een eenheidsbrede majeure inzet van de politie. De samenloop van dergelijke wedstrijden met andere evenementen die een substantiële politie-inzet vergen stuit dientengevolge op capacitaire bezwaren. Het is dan ook dringend gewenst ten aanzien van het organiseren en vergunnen van dergelijke evenementen in de WK-periode de grootste terughoudendheid te betrachten.

Ik verzoek u in te stemmen met bovenstaande beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen.

De Eenheidschef,

P. van Musscher EMPM